

Inhoud

Proloog: Dubbele belasting, dubbele moraal? 7

Deel I: Fiscale aantrekkingskracht – definitie en rol van bfi's 25

- I.1 Bijzondere financiële instellingen 27
- I.2 Voorkomen van dubbele belastingheffing 37
- I.3 Het fiscale klimaat in Nederland is aantrekkelijker dan het meteorologische klimaat 45
- I.4 De rol van bfi's: twee fictieve voorbeelden 53
- I.5 Geen *tax haven*, wel doorvoerland 58
- I.6 Meer dan fiscale aantrekkingskracht 67

Deel II: Achter de voordeur – omvang, groei, diversiteit en internationaal perspectief 71

- II.1 De bfi-sector in Nederland: snelgroeiend en geconcentreerd 73
- II.2 'De' bfi bestaat niet 80
- II.3 De Nederlandse bfi-sector in internationaal perspectief 90

Deel III: Risky business – over de nadelen van bfi's voor Nederland 99

- III.1 Belastingontwijking 101
- III.2 Ontwikkelingslanden en misgelopen belastingopbrengsten 142
- III.3 Systeemrisico's 163
- III.4 Integriteitsrisico's 168

**Deel iv: Economisch belang(rijk)? – over de voordelen van
bfi's voor Nederland** 175

- iv.1 Bfi's en baten 177
- iv.2 Belasting betaald door bfi's 181
- iv.3 Indirecte omzeteffecten 190
- iv.4 Directe werkgelegenheidseffecten 195
- iv.5 Indirecte werkgelegenheidseffecten 209
- iv.6 Conclusie: 'best belangrijk' 219

**Deel v: Van prima tot paria – de nationale en internationale
beleidscontext** 223

- v.1 Fiscale voordelen voor multinationals leken zo
logisch... 225
- v.2 ... maar dat beeld van fiscale voordelen veranderde
in de crisis 231
- v.3 Over (on)wenselijkheid van fiscale concurrentie 243

Epiloog: Het einde is niet in zicht – de lessen voor beleid 255

Verantwoording 274

Verklarende woordenlijst 286

Literatuur 292

Register 301